

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.631/2013/4.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a főosztályvezető jogtanácsos által képviselt Igazgatóság alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 24.M.1851/2013. szám alatt indított és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 27-én kelt 24.M.1851/2013/5. ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.M.1851/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a felperes öregségi nyugdíj megállapítása iránti kérelmét a 2011. május 18. napján kelt 37-30205/2011/0008. számú elsőfokú határozatával elutasította tekintettel arra, hogy a felperes nem szerezte meg a nők kedvezményes öregségi nyugdíjához szükséges 40 év jogosultsági időt. A nők kedvezményes nyugdíjának megállapításához figyelembe vehető időt az alperes a határozatában 39 év 140 napban állapította meg, amelyből magyar időként elismerhető volt 20 év 187 nap, míg svéd időként 18 év 318 nap. A felperes fellebbezése folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Jogorvoslati Főosztálya a 2012. január 11. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta hivatkozva a svéd társszerv által közölt formanyomtatványra, illetőleg a

társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (1) bekezdés d) pontjára, a 18/A. § (1) bekezdésére, 18. § (2a)-(2c) bekezdésére, a 43. § (2) bekezdésére, valamint a 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tny.vhr.) 12. § rendelkezésére.

A felperes kereseti kérelmében kérte a 2004-2005. évek szolgálati időként való elismerését a nők kedvezményes nyugdíjára jogosultságának megállapítása érdekében. Keresetében hivatkozott arra, hogy Svédországban vállalkozói tevékenységet folytatott, azonban a 2004-2005. években tevékenysége nem volt nyereséges, ezért a svéd nyugdíjbiztosítási szerv ezen két évet ún. garancia nyugdíjra jogosító időként tüntette fel. Arra való tekintettel, hogy ebben a két évben Svédországban kereső tevékenységet folytatott és nyugdíjjárulékot fizetett, úgy ítélte meg, hogy a magyar nyugdíjbiztosítási szerveknek a 2004-2005. éveket is figyelembe kell vennie szolgálati időként tekintettel arra, hogy Magyarországon jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási jogviszony attól függetlenül, hogy nyereséges volt-e a tevékenysége vagy sem. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, fenntartva határozataiban foglalt jogi és ténybeli indokokat. Kiemelte, hogy biztosítási időként azon járulékfizetési időszakot fogadhatja csak el, amelyet a svéd nyugdíjbiztosító szerv a számára közöl. Előadta az alperes, hogy a magyar bíróság nem rendelkezik joghatósággal a svéd nyugdíjbiztosítási szerv által tartózkodási idő biztosítási idővé való átminősítésére. Az alperes H6. számú határozatára és a 883/2004/EK rendelet 6. cikk alkalmazására is felhívta a bíróság figyelmét.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.M.1851/2013/5. számú ítéletével a felperes keresetének helyt adott és az alperes másodfokú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az alperest új határozat hozatalára utasította. Ítéletében idézte a Tny. 18. § (1) bekezdés b) pontját, (2b), (2e) bekezdését, a Tny.vhr. 12. §-át, a Tbj. 5. § (1) bekezdés e) pontját és 6. § (1) bekezdését, a 883/2004/EK rendelet, valamint ennek végrehajtására kiadott 987/2009/EK rendelet alapelveinek (10) és (11) bekezdését, a rendelet I. cím 1. cikk c) pontját, III. cím 1. és 3. fejezetét, II. cím (1) és (2) bekezdését, a rendelet 5. cikk b) pontját, a rendelet 6. cikkét, V. fejezetét, ezen belül az 50. cikk (1) bekezdését, az 52. cikk (4) bekezdését, valamint hivatkozott az alperes H6. számú határozatának 3-as bekezdésére. Értelmezési problémát okozott a svéd nyugdíjbiztosítási szerv által a magyar félnek megküldött igazolás, amelyben a vitatott 2004-2005. éveket garancia nyugdíjra jogosító időként tüntetett fel. A bíróság a bizonyítási eljárás során okirati bizonyítékokat szerzett be, amelyekből megállapította, hogy a felperes 2004. és 2005. években adózott jövedelemmel rendelkezett

(11.900, illetve 16.593 svéd korona), amelyből öregségi nyugdíjjárulékot fizetett (331 korona, illetve 1694 korona összegben). Az alperes a bírósági eljárásban a beszerzett okiratok tartalmát, illetve azt sem tette vitássá, hogy a kérdéses években a felperes egyéni vállalkozóként tevékenykedett Svédországban. A bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes Svédországban nyugdíjban nem részesült, ezért a 883/2004/EK rendelet alapján a Tny. és Tny.vhr. rendelkezéseit kell alkalmazni. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes a garantált nyugdíjra jogosultságot Svédországban megszerezte. A nők 40 éves kedvezményes öregségi nyugdíjra jogosultságához biztosítási időt és nem jövedelmet kell igazolni, mely biztosítási idő megszerzése a perben bizonyítást nyert. A bíróság érvelése szerint nem jelenti az alperes részéről a svéd nyugdíjintézet adatszolgáltatásában jelzett biztosítási idő felülbírálatát, ha a felperesnek a nyugdíj megállapításánál figyelembe vehető biztosítási idejét a magyar jogszabályok alapján megállapítja és a magyar jogszabályok alapján biztosítási időként veszi figyelembe azt a szolgálati idejét, amelyet Svédországban vállalkozóként biztosításban, járulékfizetés mellett töltött. Az ítélet indokolása tartalmazza, hogy a svéd nyugdíjintézet igazolása szerint a felperes 2004-2005. éveit azért nem tudta igazolni, mert ezekben az években a felperes jövedelme nem érte el azt a határt, ami jogosítaná a jövedelemalapú nyugdíjra. Nem fogadta el a bíróság az alperes hivatkozását a H6. számú határozat 3-as bekezdésére nézve, mivel úgy ítélte meg, hogy nincs szó a másik tagállam, azaz Svédország által közölt időszakok minőségének megkérdőjelezéséről, illetőleg arról sem, hogy Magyarország saját feltételeket állapítson meg az ellátások folyósítása tekintetében.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát, másodlagosan a bíróság új eljárásra utasítását kérve azzal, hogy az új eljárás lefolytatására vonatkozóan a bíróságnak a Kúria adjon útmutatást. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdését, a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet, valamint a Tny. 18. §-át és a Tny.vhr. 12. § (1) bekezdését sérti. Érvelése szerint a munkaügyi bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de a jogszabályokat helytelenül értelmezte és rossz következtetéseket vont le ezért az ítélet a Pp. 206. § rendelkezésébe ütközik. A 883/2004/EK rendelet preambuluma 10., 11. és 17. pontjából, az 1. cikk t) és v) pontjából, 6. cikkéből, valamint, az 5. cikk (1) és (2) bekezdéséből az alperes levezette, hogy az EK rendelet különbséget tesz a biztosítási idő és a tartózkodási idő között. A svéd társszerv igazolása szerint elismerhető, hogy a felperes 2004-2005. években munkát végzett, de mint nyugdíjintézet ezt nem tudta igazolni, mert a felperes jövedelme nem érte el a nyugdíjalapot képező jövedelem alsó határát. Ez azt jelenti, hogy a 2004-2005.

évek a felperes esetében csak tartózkodási időként ismerhetőek el, jövedelemszerző időként nem, ezért kereső tevékenységgel szerzett szolgálati időként sem a Tny., sem az EK rendeletek alapján nem vehetők figyelembe. A svéd társszerv által leigazolt idők biztosítási idővel azonos tekintet alá eső egyéb időszaknak voltak tekintendők, így szolgálati időként elismerésre kerültek, de a nők 40 éves kedvezményes öregségi nyugdíjra jogosultsági idejeként elismerésre nem kerülhetett. Sérelmezte az alperes, hogy a bíróság helytelenül azonosította a szolgálati idő és a jogosító idő fogalmát. Nem vitatta, hogy az időszakok összesítésének elve alkalmazásra került, a perben a jogosultság kérdése volt csupán a vitás, amelyre iránymutatást az alperes H6. számú határozata adott. Fenntartotta álláspontját, mely szerint a Tny. 18. § (2a)-(2c) rendelkezései, valamint a Tny.vhr. 12. § (1) bekezdés rendelkezései szerint a jogosultsági időként a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszony ismerhető el. A felperes esetében a tartózkodási idő nem minősül biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonynak, ezért elismerésére sem kerülhet sor. Hivatkozott arra, hogy a bíróság az EK rendeletek megsértésével minősítette át a svéd társszervek által közölt tartózkodási időt biztosítási idővé.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte arra hivatkozva, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés a bíróság eljárása és a döntése meghozatala során nem történt. Megismételte a perben előadott EK rendelet és Tny. rendelet vonatkozó rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatos álláspontját. Kiemelte a felperes, hogy a beszerzett okirati bizonyítékok alapján 2004-2005. évben jövedelemszerző tevékenységet folytatott, járulékot fizetett, egyéni vállalkozóként tevékenykedett Svédországban, így ezt az időszakot a Tny. 18. § (2b) bekezdése szerint a (2e) bekezdés tekintetében jogosultsági időként kell figyelembe venni. Hangsúlyozta, hogy a nők 40 évi szolgálati ideje alapján megállapítható nyugdíjnál biztosítási időt, szolgálati időt és nem jövedelmet kell igazolni, ezért a nők 40 éves szolgálati ideje alapján megállapítható kedvezményes öregségi nyugdíjra a jogosultságot megszerezte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

A perben eldöntendő kérdés volt, hogy a felperes által 2004-2005. évek mint kereső tevékenységgel, jövedelemszerző tevékenységgel eltöltött idő, amely jövedelmek után a felperes nyugdíjjárulék fizetési kötelezettségének eleget tett, a nők 40 éves kedvezményes öregségi nyugdíjához szükséges jogosító időként figyelembe vehető-e.

A nők kedvezményes öregségi nyugdíjának jogosultsági feltételeit a Tny. 2011. január 1-jétől hatályos 18. § (2a)-(2d) bekezdése tartalmazza. E körben öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkezik és a nyugdíj megállapításának kezdő időpontjában az általános szabályok szerint biztosítással járó jogviszonyban nem áll. Jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint terhességi gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti, vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő.

A Tny. 18. § (2b) bekezdése alkalmazásánál kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyként kell figyelembe venni az 1997. december 31-et követően a Tbj. 5. § (1) ab) és e)-i) pontjaiban, valamint (2)-(3) bekezdésében meghatározott jogviszonyokban töltött időt, 1998. január 1-jét megelőzően pedig a hivatkozott jogszabályban felsoroltakkal egyező jogviszonyban töltött időtartamokat.

A Tny.vhr. 12. §-a részletesen tartalmazza azoknak a biztosítási jogviszonyoknak a megnevezését, amelyek időtartama a jogosultsághoz beszámíthatók. Jogosultsági időnek számít az az idő is, amikor valaki munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján egyéni vállalkozónak nem minősülő társas vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végez és tevékenységéből származó jövedelme eléri a minimálbér 30%-át. Teljes értékű az a szolgálati idő is, amikor a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset kevesebb, mint az adott évre meghatározott minimálbér, nem kell azt arányosítani attól függően, hogy a kereset hogyan viszonyul a minimálbérhez.

Az eljárás során nem volt vitatott, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, a végrehajtására kiadott 987/2009/EK rendelet előírásait, valamint a Tny. 18. § és a Tny.vhr. 12. § rendelkezéseit kell alkalmazni. Peradat, hogy a felperes 2004-2005. években Svédországban munkát végzett, mely munka jövedelemszerző tevékenységnek minősült, és amely jövedelem után a felperes nyugdíjjárulékot fizetett. A felperes 2004. és 2005. években szerzett jövedelme nem érte el Svédországban meghatározott nyugdíjalapot képező jövedelem alsó határát. A felperes részére a svéd nyugdíjbiztosítási szerv igazolása (E205 nyomtatvány) 1. oszlopában 1986. január 1-jétől 2003. december 31-ig, illetve 2006. január 1-jétől 2006. december 31-ig, a nyomtatvány 3. oszlopában pedig 1985. február 19-től 2011. február 25-ig tüntetett fel szolgálati időt. A felperes okiratokkal

igazolta, hogy 2004. évben adózott jövedelme 11.900 svéd korona volt, amely után 331 svéd korona öregségi nyugdíjjárulékot fizetett. Üzleti tevékenységéből származó jövedelme 2005. évben 16.593 svéd korona volt, mely után 1694 svéd korona öregségi nyugdíjjárulékot fizetett. Az alperes nem vitatta a felperesi munkavégzést, a jövedelemszerzést, sem a járulékfizetés megtörténtét.

Az öregségi nyugdíjrendszer Svédországban két részből áll: egy jövedelemalapú nyugdíjból és egy garantált nyugdíjból. A garantált nyugdíj rendszere nyugdíjminimumot biztosít azoknak a személyeknek, akik nem lennének jogosultak valamely okból kifolyólag jövedelemalapú nyugdíjra, de svédországi lakóhellyel rendelkeznek. A garantált nyugdíj két időszakra jár, egyrészt olyan időszakra, amely alatt az igénylő Svédországban tartózkodik, de munkát nem végez, másrészt egy olyan időszakra, amikor végez munkát és járulékbefizetést teljesít, azonban jövedelme nem éri el azt a határt, amely a jövedelemalapú nyugdíjra való jogosultságot megteremti. A jövedelemalapú öregségi nyugdíj a jövedelemszerző tevékenységen alapuló önálló biztosítási rendszer, amelyet a munkavállalók és az önálló vállalkozók is igénybe vehetnek. Alapvetően minden bejelentett adóköteles jövedelem nyugdíjra jogosít.

A svéd nyugdíjbiztosító által kiállított okirat tanúsága szerint az 1. oszlopba a jövedelemalapú nyugdíjra jogosító biztosítási időszak került feltüntetésre, míg a 3. oszlopába a garantált nyugdíj folyósítására jogosító ún. „tartózkodási időszak”. Az alperes ezen meghatározásból, valamint a H6. határozatából kiindulva a 3. oszlopot tartózkodási időszaknak tekintette, hivatkozva arra a kialakult belső gyakorlatára, hogy „mindig az 1. oszlopot veszik figyelembe a kedvezményes öregségi nyugdíjra jogosító idő megállapításánál”.

A becsatolt okiratokból egyértelműen kitűnik, hogy a felperes nem csupán tartózkodása alapján lett volna jogosult nyugdíjra, hanem jövedelemszerző tevékenysége, illetőleg a jövedelme után fizetett járulékára tekintettel is, ezért a Kúria megállapította, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletében a 883/2009/EK rendeletet a Tny. 18. § (1) bekezdés b) pontját, 18. § (2) bekezdését, a Tny.vhr. 12. §-át helytállóan értelmezte és jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a 2004-2005. éveket a nők kedvezményes öregségi nyugdíjáról szóló rendelkezések értelmében figyelembe kell venni a felperes kérelme elbírálásakor.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A felperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján e tárgyban mellőzte a határozathozatalt.

A per tárgyi illeték- és költségmentes, ezért a felmerült felülvizsgálati eljárás illetékét a Tny. 81. §-a szerint a magyar állam viseli.

Budapest, 2014. szeptember 22.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő